

Srednja škola Bartula Kašića Pag

Utjecaj roditelja na mlade

Pag, 2014.

Uvod

Roditeljstvo je težak posao koji osim zadovoljavanja osnovnih djetetovih potreba za hranom i fizičkom sigurnošću uključuje i odgoj djeteta. Postoje različiti odgojni stilovi od kojih svaki na drugačiji način utječu na razvoj djetetove ličnosti, -na njegovo doživljavanje, na njegove osjećaje i ponašanja. Istraživanja su pokazala da postoje dvije temeljne dimenzije roditeljstva. Prva je dimenzija emocionalnosti koja uključuje emocionalnu toplinu i roditeljsko razumijevanje, odnosno količina podrške, ljubavi i ohrabrenja koju roditelj pruža djetetu, nasuprot hladnoći i odbijanju djeteta. A druga dimenzija kontrole koja uključuje roditeljski nadzor i zahtjevi, odnosno roditeljska očekivanja djeteta koja se mogu protezati od potpune kontrole nasuprot zanemarivanju djeteta. Kombinacijom tih dviju dimenzija koje odražavaju roditeljske stavove prema djetetu i emocionalni odnos, razlikujemo četiri skupine roditeljskog stila odgoja. To su:

1. Autoritarni odgojni stil
  2. Autoritativni odgojni stil
  3. Popustljivi odgojni stil
  4. Zanemarajući odgojni stil
- Autoritarni roditelji nalaze se nisko na dimenziji topline, a visoko na dimenziji nadzora. Oni strogo kontroliraju ponašanje svoje djece i zahtjevaju bezuvjetnu poslušnost.
  - Autoritativni roditelji nalaze se visoko na obje dimenzije. Oni su brižni i osjetljivi na potrebe svoje djece a istovremeno im daju jasnu strukturu i vodstvo. Oni slušaju mišljenje svoje djece, daju im objašnjenja za svoje postupke, ali je jasno da su oni ti koji postavljaju i provode pravila.
  - Popustljivi roditelji visoko su na dimenziji topline, a nisko na dimenziji nadzora. Njihova kontrola nad djetetovim ponašanjem je minimalna.
  - Ravnodušni roditelji su nisko na obje dimenzije. Oni postavljaju malo ograničenja djeci, ali im pružaju malo pažnje i podrške.

Optimalni stil roditeljstva je autoritativni, koji uključuje i toplinu i nadzor. Djeca se trebaju osjećati voljenima i prihvaćenima, ali istovremeno moraju razumijeti pravila ponašanja i znati kako će njihovi roditelji očekivati da se ta pravila poštuju.

Dosadašnja ispitivanja

U istraživanju koje su provele Raboteg-Šarić i Brajša Žganec 2000g. Pokazalo se da roditeljski odgojni stil znatno utječe na rezultate koje djeca postižu u školi. Dokazalo se da je autoritativni roditeljski stil povezan s većim školskim postignućem od ostalih odgojnih stilova. Istraživanja su pokazala da bolji školski uspjeh imaju ona djeca koja aktivno provode svoje slobodno vrijeme i pred koju roditelji postavljaju određena ograničenja. A to su upravo obilježja autoritativnog roditeljstva. Njihovo zanimalje za dijete i jasna pravila ponašanja unutar obitelji je povezano s uspjehom djeteta u školi. Istraživanja su pokazala da što je više topline, interesa i pravila od strane roditelja, to je bolji školski uspjeh djece. Istraživanje iz 1997. Godine, koje se bavilo usporedbom posljedica koje na dijete ostavljaju različiti odgojni stilovi roditeljstva, je pokazalo da ona djeca koja svoje roditelje doživljavaju kao zanemarajuće ili popustljive, postižu slabiji školski uspjeh nego djeca koji imaju autoritativni roditeljski odgojni stil.

Problemi, hipoteze i način istraživanja

Cilj našeg istraživanja je utvrditi kakav utjecaj roditelji imaju na mlade u razdoblju od 15 do 18 godina. Naše hipoteze su: ako roditelji ne vrše pritisak nad svojom djecom, hoće li oni imati lošije ocjene, utječu li roditelji više na učenike nižih razreda nego na učenike viših razreda srednje škole i jesu li srednjoškolci pod velikim pritiskom zbog utjecaja roditelja iako prolaze odličnim uspjehom.

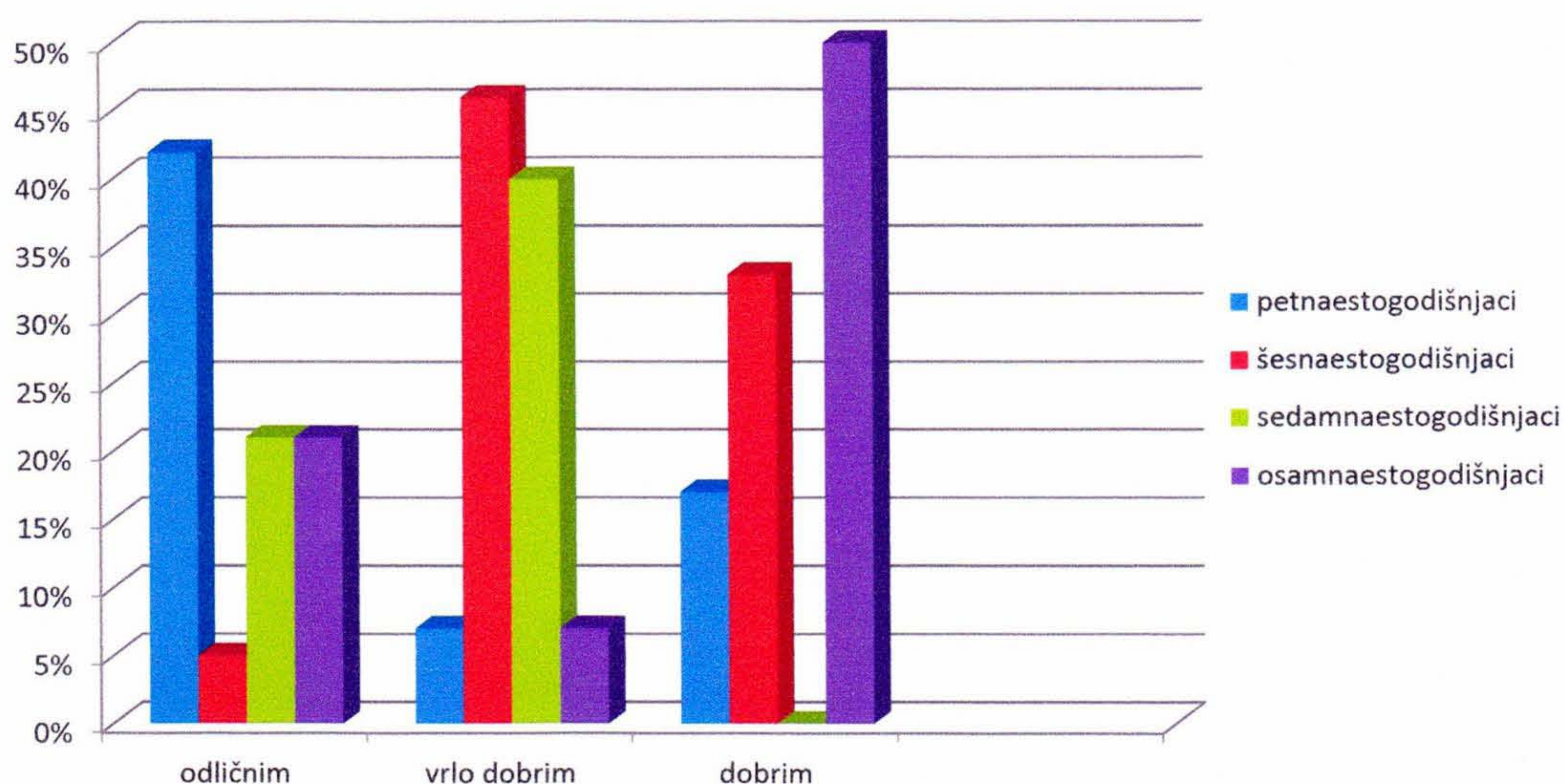
Metodologija

Istraživanje je provedeno u srednjoj školi Bartula Kašića u Pagu u studenom 2014. Godine. Anketirano je 40 učenika navedene škole od kojih je 10 (25%) petnaestogodišnjaka, 10 (25%) šesnaestogodišnjaka, 10 (25%) sedamnaestogodišnjaka i 10 (25%) osamnaestogodišnjaka. Sudjelovalo je 17 (42,5%) muških i 23 (57,5%) ženskih ispitanika. Istraživanje je provedeno u obliku anonimnih anketa na satu razredne zajednice navedenih učenika.

Rezultati i rasprava

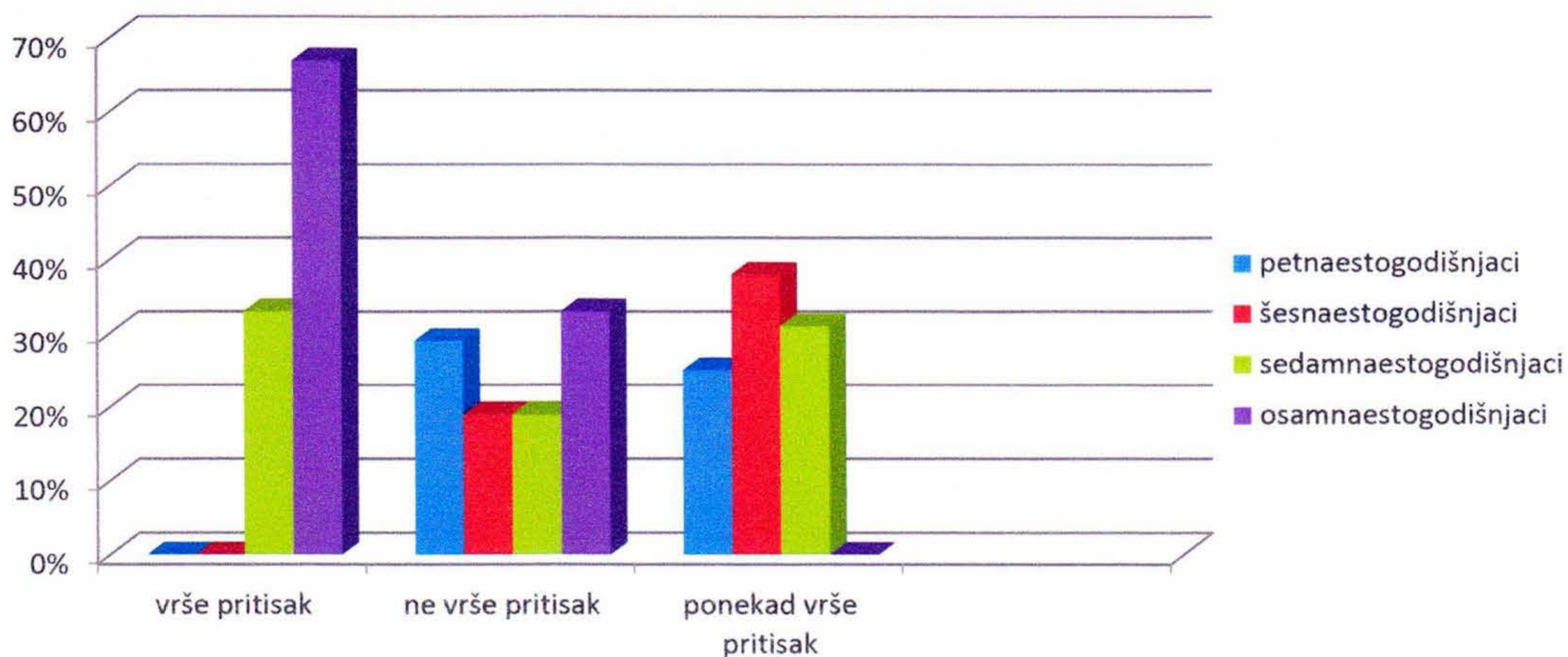
48% ispitanika prolazi odličnim uspjehom, od kojih su 42% petnaestogodišnjaci, 5% šesnaestogodišnjaci, 21% sedamnaestogodišnjaci, a 32% osamnaestogodišnjaci. Vrlo dobrim uspjehom prolazi 37% ispitanika . 7% od tih 37% su petnaestogodišnjaci, 46% su šesnaestogodišnjaci, 40% sedamnaestogodišnjaci, i 7% su osamnaestogodišnjaci. A ostali ispitanici odnosno 15% prolazi dobrim uspjehom, 17% su petnaestogodišnjaci, 33% šesnaestogodišnjaci, i 50% su sedamnaestogodišnjaci.

Slika 1. Prosjek ispitanika u školi

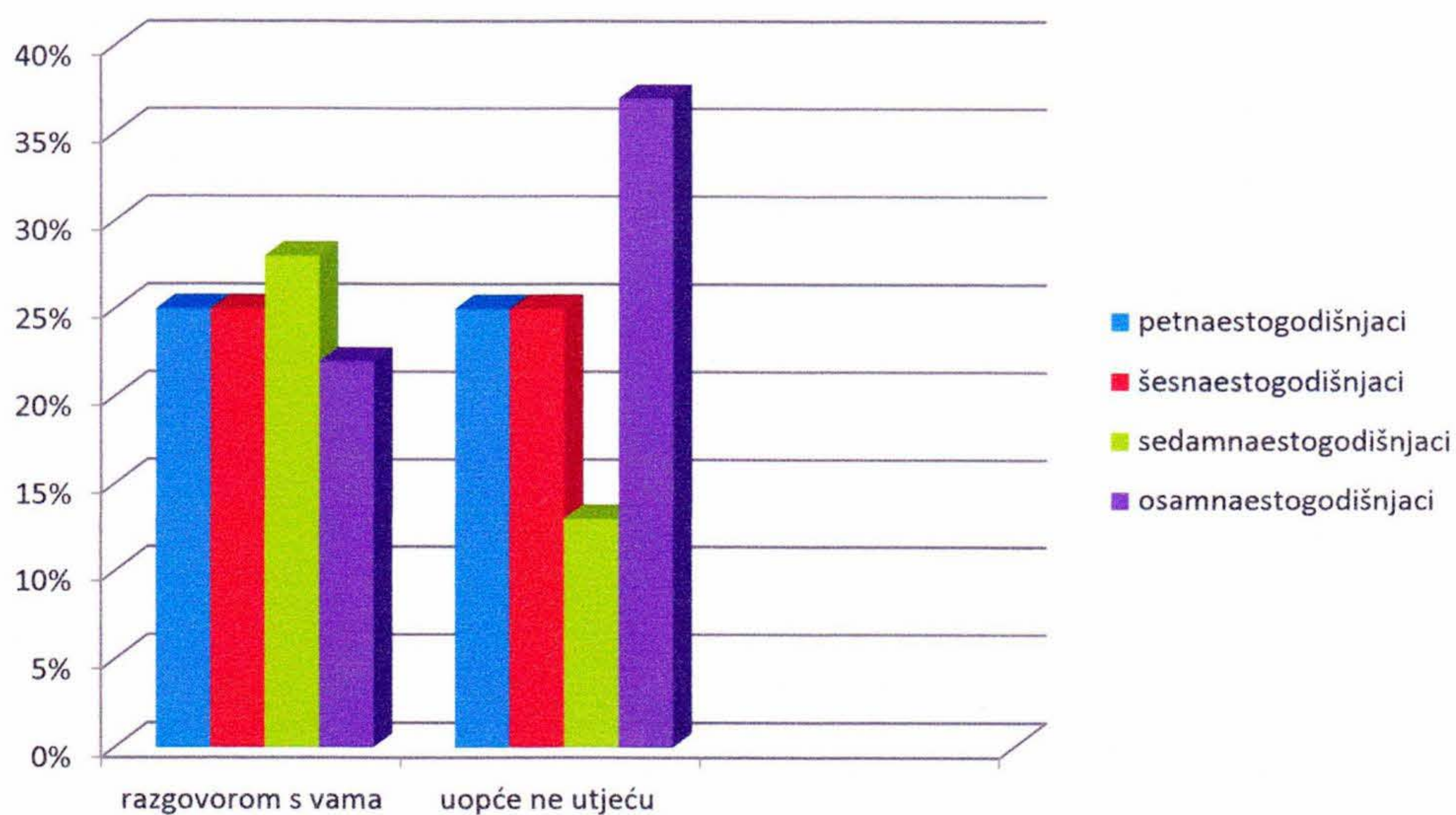
Rezultati naše ankete pokazali su da nad 7% ispitanika roditelji vrše pritisak. Od toga su 67% osamnaestogodišnjaci, a 33% sedamnaestogodišnjaci. Nad 53% ispitanika roditelji ne vrše pritisak. Od toga su 33% osamnaestogodišnjaci, 19% su sedamnaestogodišnjaci, 19% šesnaestogodišnjaci i 29% petnaestogodišnjaci. Nad 6% osamnaestogodišnjaka roditelji ponekad vrše pritisak, kod sedamnaestogodišnjaka to je 31%, kod šesnaestogodišnjaka 38%, a kod petnaestogodišnjaka 25%.

Slika 2. Vrše li roditelji pritisak

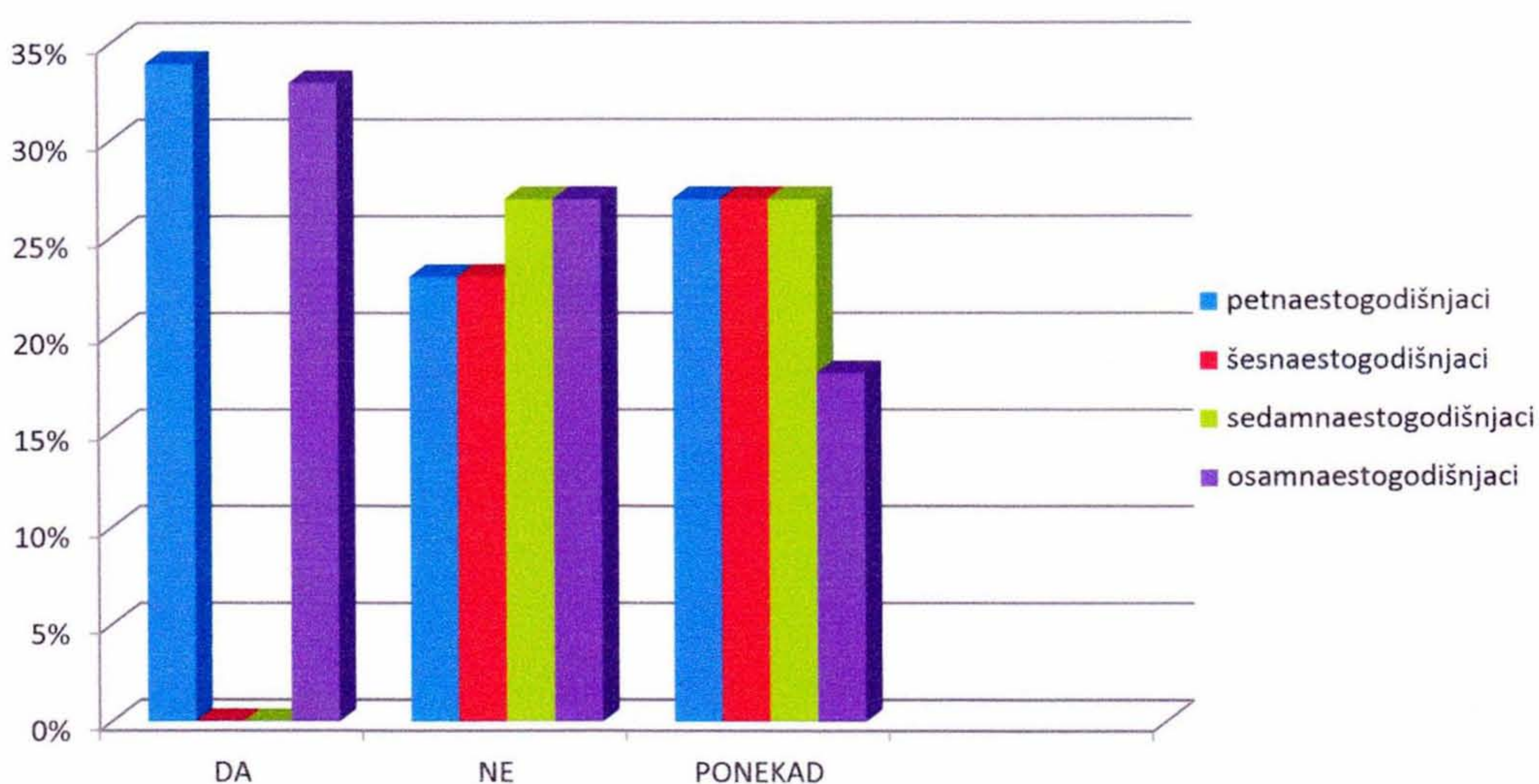
Od svih ispitanika, 80% njih smatra da radi roditelji razgovorom s njima utječu na popravljane njihovih ocjena, od toga je 25% petnaestogodišnjaka, 25% šesnaestogodišnjaka 28% sedamnaestogodišnjaka i 22% osamnaestogodišnjaka. 20% ispitanika je odgovorilo da roditelji ne utječu na popravljane njihovih ocjena, od toga je 25% petnaestogodišnjaka, 25% šesnaestogodišnjaka, 13% sedamnaestogodišnjaka, i 37% osamnaestogodišnjaka.

Slika 3. Kako roditelji utječu na ocjene

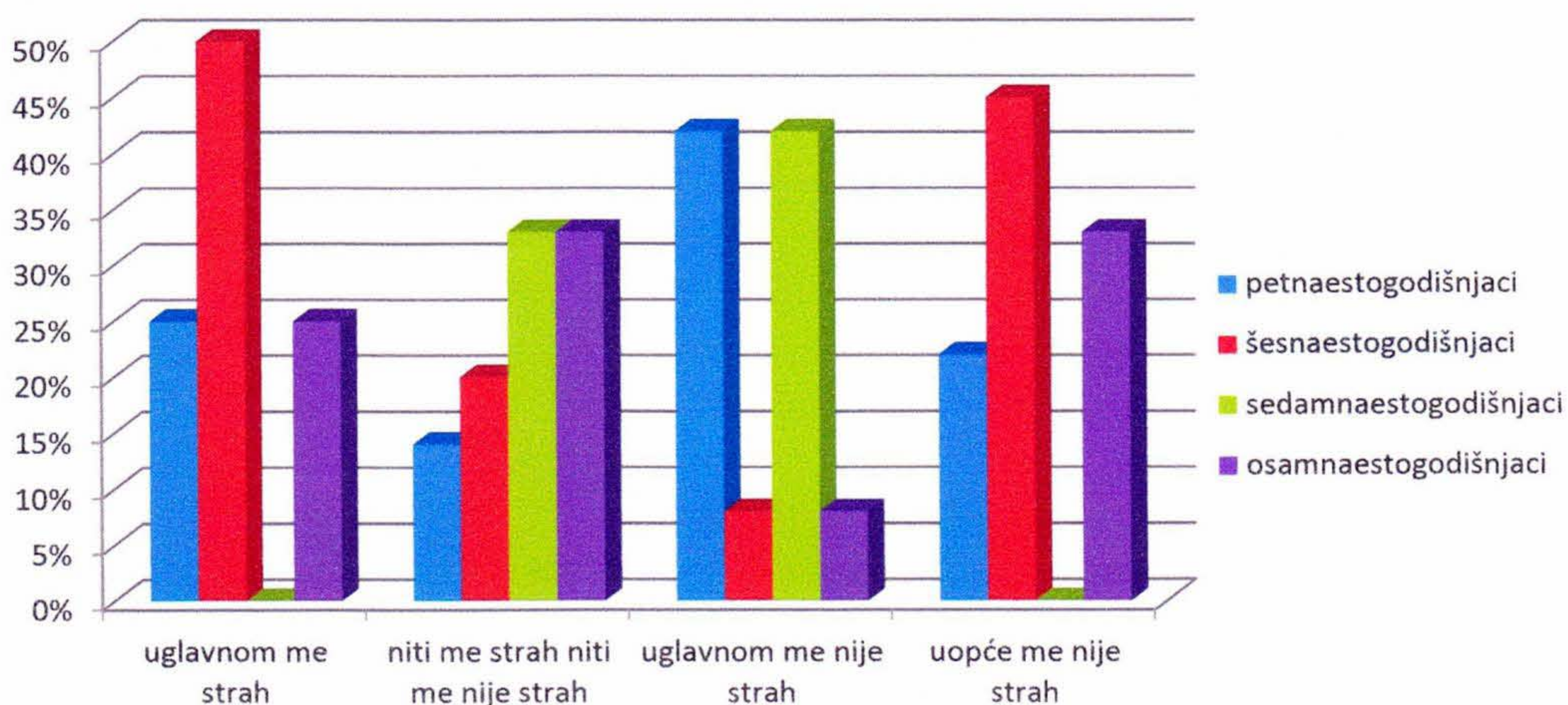
Na pitanje „Strahujete li da će se roditelji ljutiti na vas ako dobijete lošu ocjenu?“ 8% ispitanika je odgovorilo DA, od toga je 33% osamnaestogodišnjaka, 33% šesnaestogodišnjaka, 34% petnaestogodišnjaka. 65% je odgovorilo NE, od toga je 27% osamnaestogodišnjaka, 27% sedamnaestogodišnjaka, 23% šesnaestogodišnjaka i 23% petnaestogodišnjaka. 27% ispitanika je odgovorilo PONEKAD od kojih je 18% osamnaestogodišnjaka, 27% sedamnaestogodišnjaka, kao i šesnaestogodišnjaka i petnaestogodišnjaka.

Slika 4. Strahujete li od roditelja

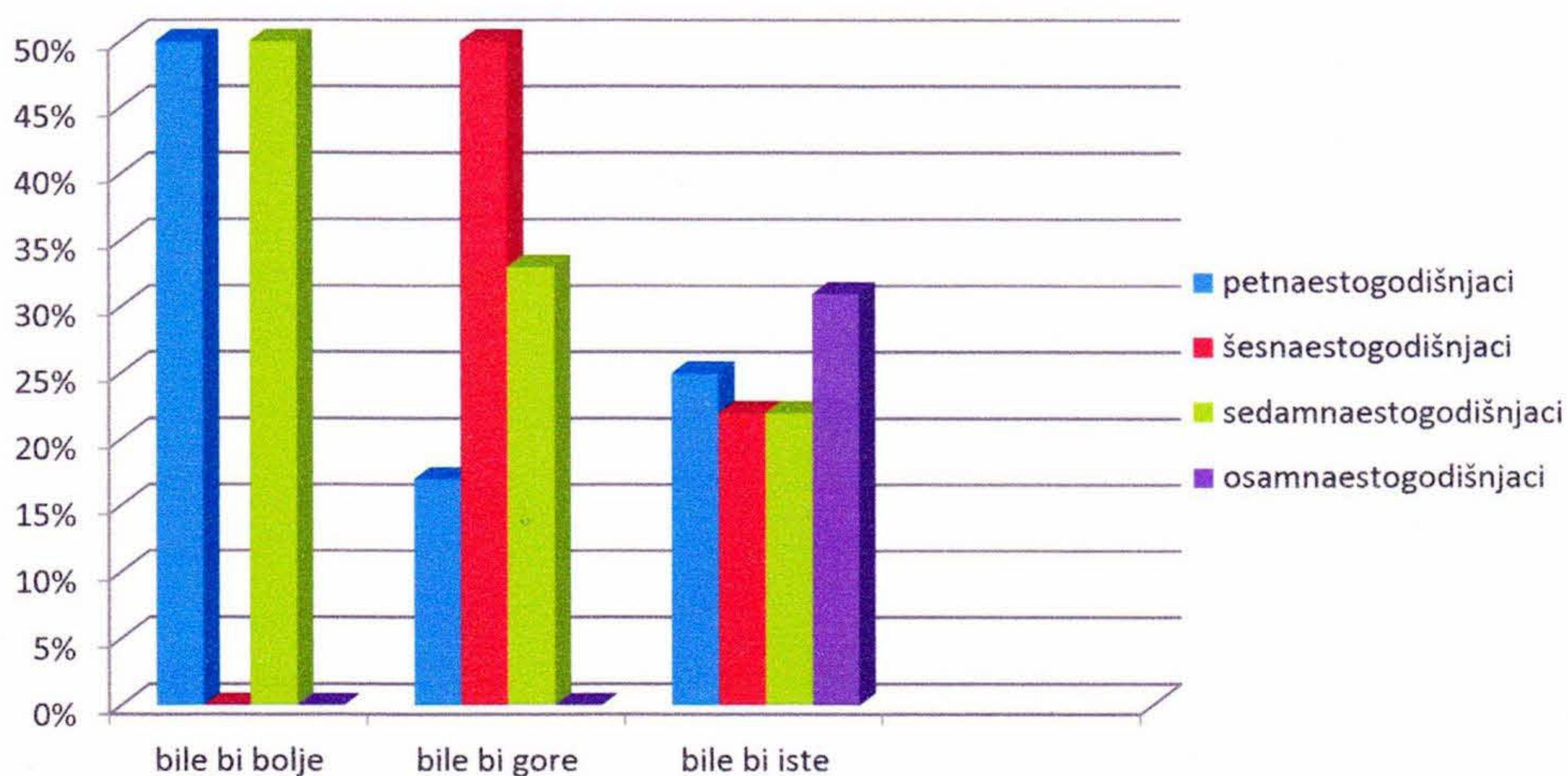
Najveći broj ispitanika tj. 38% tvrde da se niti ne boje niti boje svojih roditelja kada dobe lošu ocjenu. Od tih 14% su petnaestogodišnjaci, 20% šesnaestogodišnjaci, 33% sedamnaestogodišnjaci i 33% su osamnaestogodišnjaci. 10% ispitanika su odgovorili da ih je uglavnom strah. Od tuda 25% su petnaestogodišnjaci, 50% su šesnaestogodišnjaci, a ostalih 25% su osamnaestogodišnjaci. 30% od ukupnog broja ispitanika uglavnom nije strah. Od njih 42% su petnaestogodišnjaci, 8% su šesnaestogodišnjaci, 42% su sedamnaestogodišnjaci i 8% su osamnaestogodišnjaci. Od ukupnog broja ispitanika 22% uopće nije strah od roditelja, od toga 22% su petnaestogodišnjaci, 45% šesnaestogodišnjaci, a 33% su osamnaestogodišnjaci.

Slika 5. Koliki je strah od roditelja

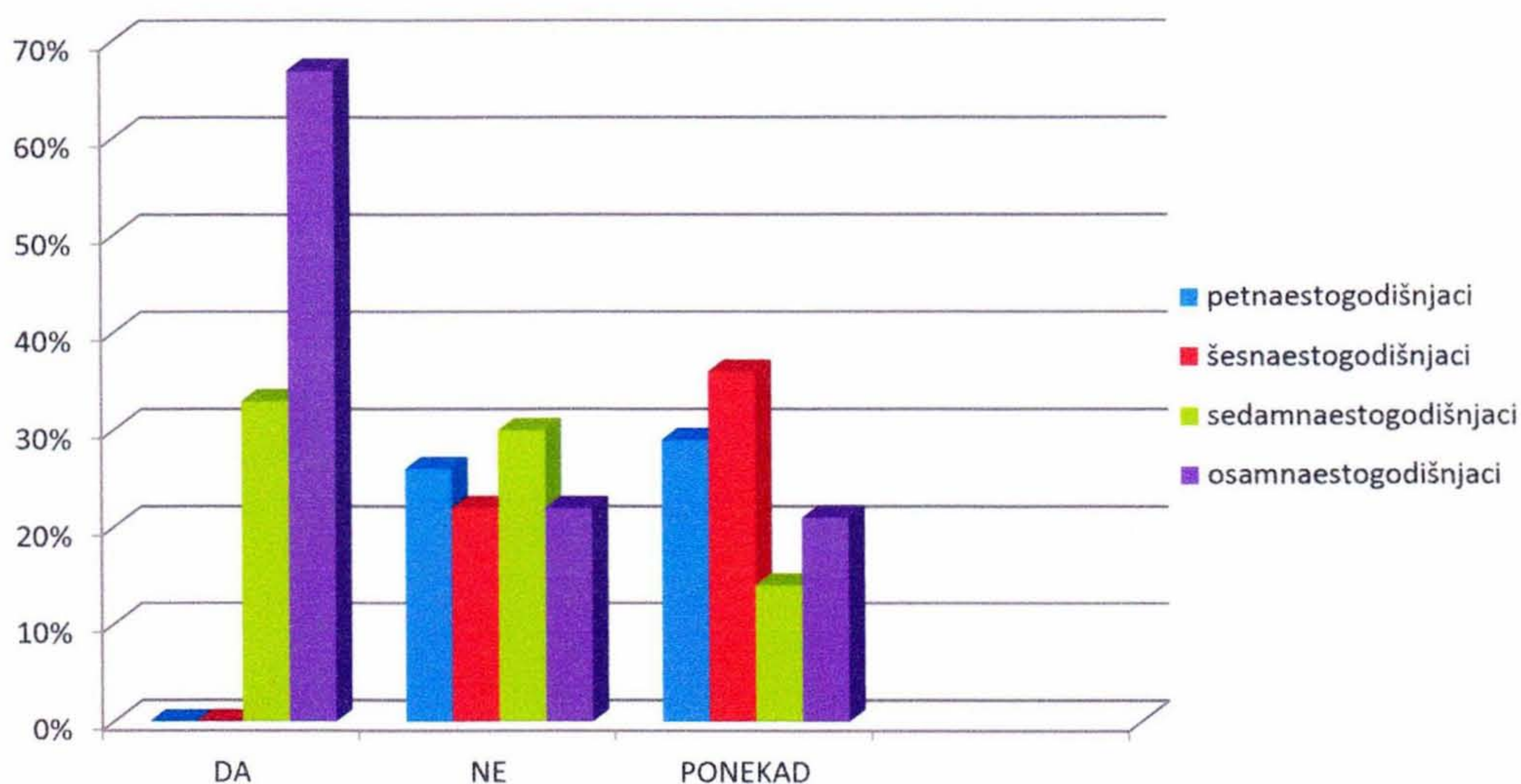
Istraživanje je pokazalo da 5% ispitanika smatra da bi njihove ocjene bile bolje da roditelji ne vrše pritisak na njih. Od toga je 50% sedamnaestogodišnjaka i 50% petnaestogodišnjaka. 15% ispitanika smatra da bi njihove ocjene bile gore, od toga je 33% sedamnaestogodišnjaka, 50% šesnaestogodišnjaka i 17% petnaestogodišnjaka, a čak 88% ispitanika tvrdi da bi njihove ocjene ostale iste. Od njih je 31% osamnaestogodišnjaka, 22% sedamnaestogodišnjaka, a 22% šesnaestogodišnjaka i 25% petnaestogodišnjaka.

Slika 6. Promjena ocjena s obzirom na pritisak roditelja

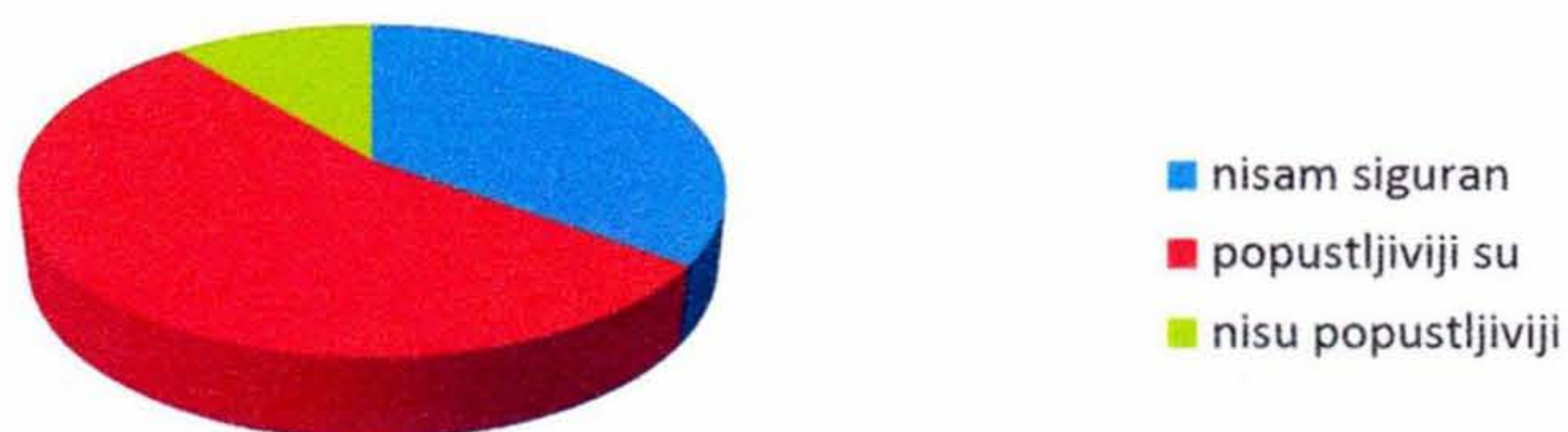

Na pitanje „Skrivate li loše ocjene od roditelja?“ , najmanje ispitanika je odgovorilo Da tj 8%. 33% su sedamnaestogodišnjaci i 67% osamnaestogodišnjaci. 57% je odgovorilo da ne skriva ocjene, od čega je 26% petnaestogodišnjaka, 22% šesnaestogodišnjaci, 30% sedamnaestogodišnjaci i 22% osamnaestogodišnjaci. Ostalih 35% ocjene skriva ponekad, 29% ih čine petnaestogodišnjaci, 35% šesnaestogodišnjaci, 14% sedamnaestogodišnjaci i 21% osamnaestogodišnjaci.

Slika 7. Skrivate li ocjene od roditelja

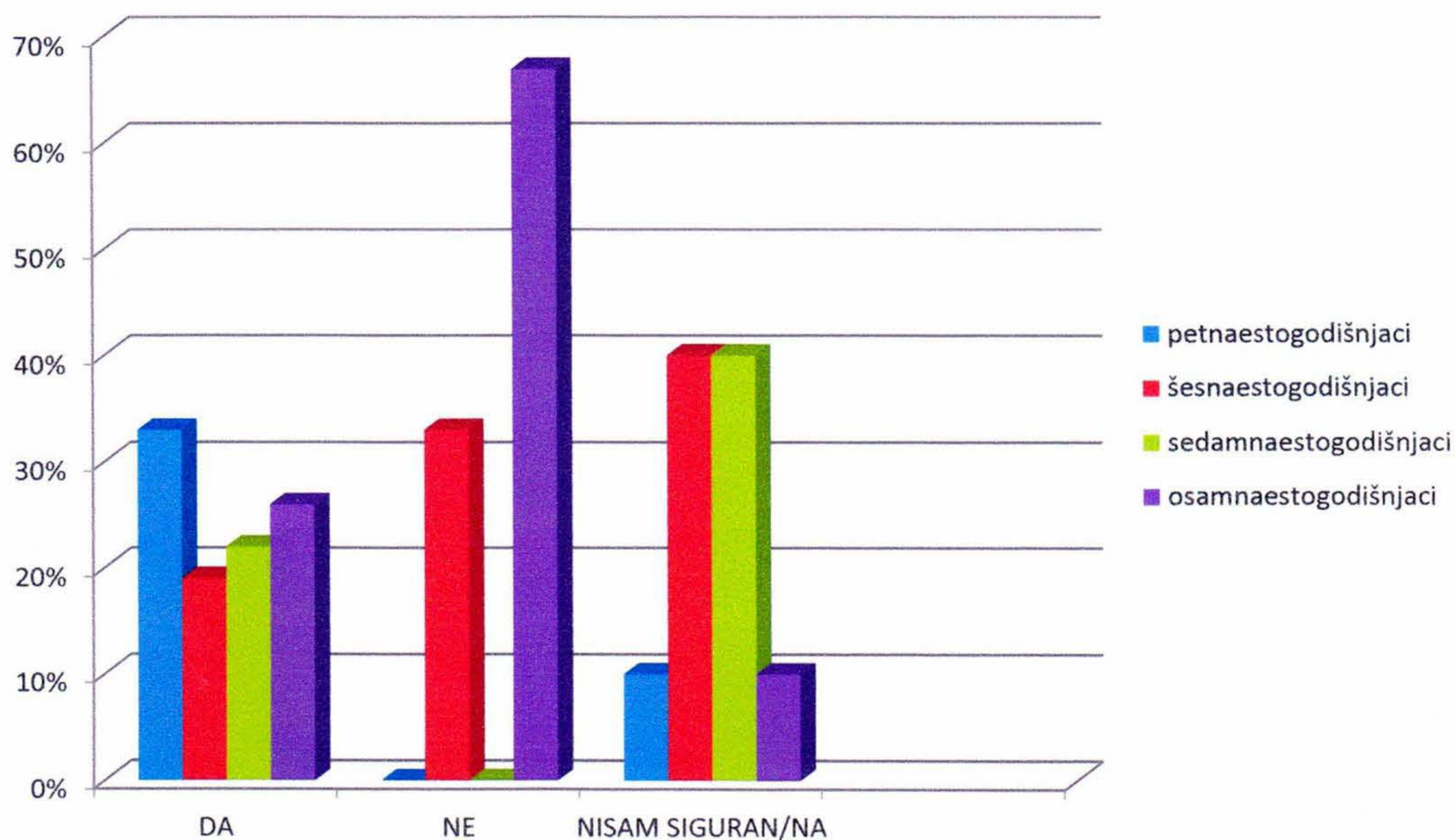
Kod nekih ispitanika roditelji više, a kod nekih manje utječu, ali se s vremenom utjecaj mijenja. 35% ispitanika nije sigurno jesu li njihovi roditelji s vremenom popustljiviji, ali od ostalih 65%, ipak 54% smatra da njihovi roditelji postaju blaži.

Slika 8. Jesu li roditelji popustljiviji

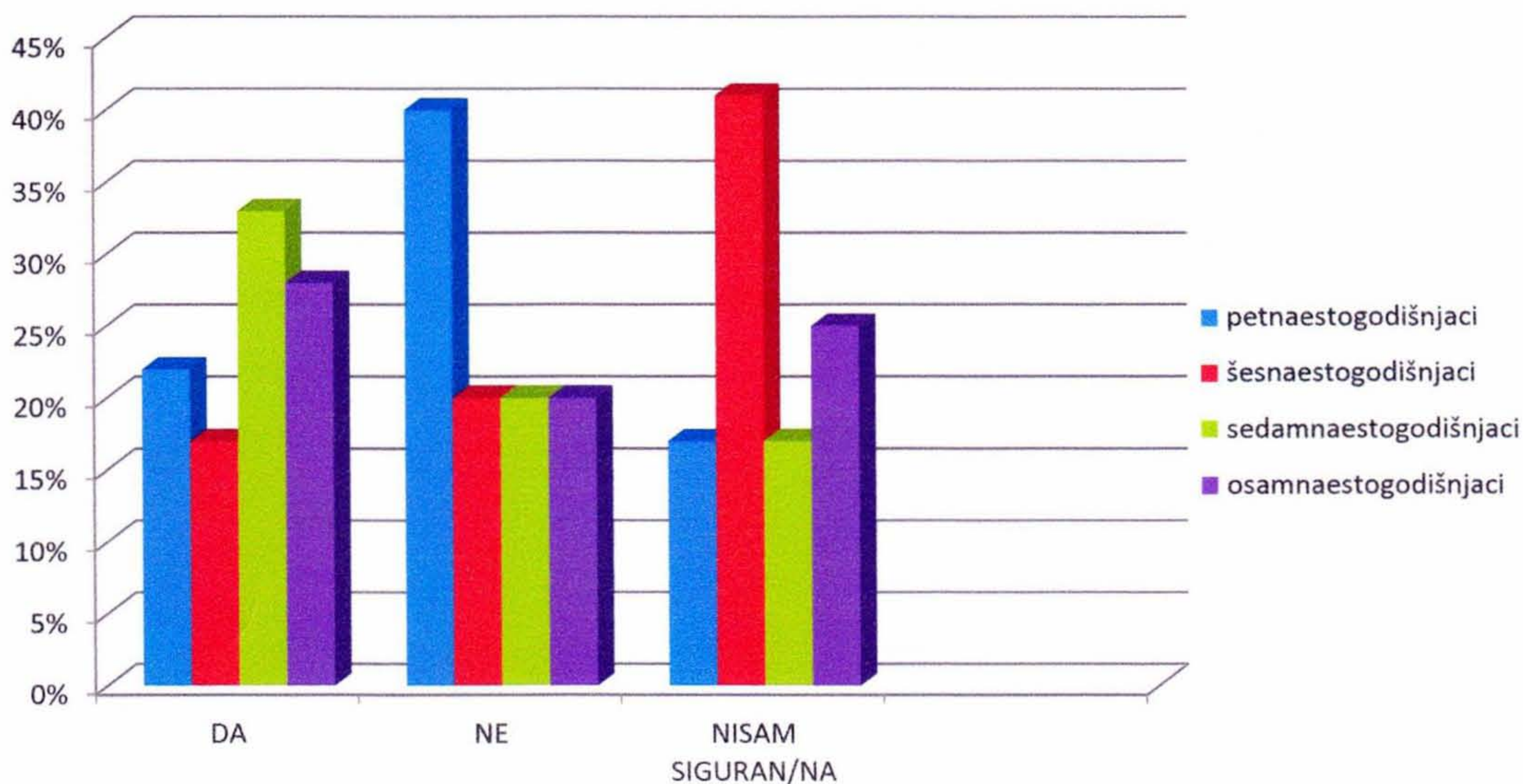
Od ukupnog broja ispitanika 68% smatra da roditelji trebaju kontrolirati uspjeh svoje djece. 33% su petnaestogodišnjaci, 19% su šesnaestogodišnjaci, 22% sedamnaestogodišnjaci, i 26% su osamnaestogodišnjaci. 7% odgovorilo je da roditelji ne trebaju kontrolirati uspjeh svoje djece, od toga je 33% šesnaestogodišnjaka i 67% osamnaestogodišnjaka. Ostalih 25% nije sigurno. 10% su petnaestogodišnjaci, 40% šesnaestogodišnjaci, 40% sedamnaestogodišnjaci i 10% osamnaestogodišnjaci.

Slika 9. Trebaju li roditelji kontrolirati ocjene svoje djece

45% ispitanika smatra roditelje koji ne kontroliraju uspjeh svoje djece neodgovornima, među njima je 22% petnaestogodišnjaka 17% šesnaestogodišnjaka, 33% sedamnaestogodišnjaka i 28% osamnaestogodišnjaka. 25% ispitanika ih ne smatra neodgovornima. 40% su petnaestogodišnjaci, 20% šesnaestogodišnjaci, a toliko isto ima i sedamnaestogodišnjaka i osamnaestogodišnjaka. 30% je odgovorilo da nisu sigurni, 17% su petnaestogodišnjaci, 41% šesnaestogodišnjaci, 17% sedamnaestogodišnjaci i 25% osamnaestogodišnjaci.

Slika 10. Jesu li neodgovorni oni roditelji koji ne kontroliraju svoju djecu

ZAKLJUČAK

Istraživanjem smo pokazali da su neke od naših hipoteza potvrđene, a neke nisu. Veći broj ispitanika smatra da roditelji ne vrše pritisak nad njima, ali ta brojka nije znatno veća, samo za 6%. Najveći broj učenika smatra da bi njihove ocjene ostale iste. Od ostalih 20%, ipak većina smatra da bi njihove ocjene bile lošije. To smo i očekivali jer ako ih roditelji potiču oni će se više truditi. Unatoč tome što veliki postotak nije siguran postaju li njihovi roditelji popustljiviji, nešto veći dio smatra da ih roditelji manje kontroliraju što su stariji. Iznenadili smo se što toliko velik broj učenika ne strahuje, jer smo mislili da roditelji u većem broju utječu na učenje i uspjeh svoje djece.

LITERATURA:

<http://djecijvrticabica.hr/index.php/kutak-za-roditelje/27-odgojni-stilovi>, 27.10.2014.

<http://www.24sata.hr/obitelji/vise-od-dobrog-obrazovanja-na-uspjeh-utjece-odgoj-djeteta-285497>, 27.10.2014